

ข่าวสารพจนานุกรม

สำนักงาน: วัดญาณเวศกวัน ต.บางกระทึก อ.สามพราน จ.นครปฐม 73210
โทรศัพท์ 02-482-7356, 02-482-7365, 02-482-7375 โทรสาร 02-482-7375

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตฺโต) · พระมงคลธีรคุณ (จินดาปัญญา)
พระครูวินัยธร (พุทธวิโร) · พระครูเมธีกร · พระพงศธรณ์ เกตุณาโณ

ฉบับพิเศษ ต้นปี ๒๕๖๐

สถาปนาสมณศักดิ์

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า โดยที่ ทรงพระราชอนุสรณ์ค้ำถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร ตยา-มินทราธิราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระบรมชนกนาถ ซึ่งเสด็จสวรรคต เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ว่า ทรงเป็นพุทธมามกะ และอัครศาสนูปถัมภก ทรงใส่พระราชหฤทัย ในการทะนุบำรุงและสืบทอดพระพุทธศาสนา โดยทรงพระกรุณาโปรดสถาปนา เดือนและตั้งสมณศักดิ์ถวายแก่พระสังฆาธิการ ซึ่งดำรงในสมณคุณ มีอุปการะยิ่งแก่การพระศาสนาเป็นประจำทุกปี

บัดนี้ เพื่อเป็นการบำเพ็ญพระราชกุศลถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร ตยา-มินทราธิราช บรมนาถบพิตร จึงสมควรจะสถาปนาอริยวิศและเลื่อนอริยฐานันดรพระสงฆ์ที่ดำรงอยู่ในสมณคุณ และมีอุปการะยิ่งแก่การพระศาสนา ดังกล่าวสูงขึ้น เพื่อจักได้บริหารพระศาสนาให้เจริญรุ่งเรืองสถาพร ตามโบราณราชประเพณีสืบต่อไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดสถาปนา พระพรหมคุณาภรณ์ ขึ้นเป็นสมเด็จพระราชาคณะ มีราชทินนามตามที่จารึกในสุพรรณบัฏว่า สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ญาณอดุลสุนทรนายก ปาพจนนิตถาวรนาสาสน์ อารยางกูรพิลาสนามานุกรม คัมภีร์ญาณอุดมวิศิษฐ์ ตรีปฏิภนบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี อรัณยวาสี สถิต ณ วัดญาณเวศกวัน จังหวัดนครปฐม มีฐานานุกรมที่ตั้งฐานานุกรมได้ ๑๐ รูป

โปรดเกล้าสมณศักดิ์พิเศษ ๑๒ สิงหา

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลื่อนและตั้งสมณศักดิ์เป็นกรณีพิเศษ เสด็จพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๙๕ รูป

ในวโรกาสนี้ พระครูปลัดสุวัฒนพรหมคุณ วัดญาณเวศกวัน จังหวัดนครปฐม ได้รับพระราชทานตั้งสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญ ที่ พระมงคลธีรคุณ ทั้งนี้พระสงฆ์ทั้ง ๙๕ รูป จะเข้ารับพระราชทานเลื่อนและตั้งสมณศักดิ์ เป็นกรณีพิเศษ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

ตั้งพระครูฐานานุกรม

โดยฐานานุกรมที่ อันอนุวัตรตามพระบรมราชโองการ เพื่อเกื้อกูลแก่ศาสนกิจตามสมณฐานันดร

เห็นสมควรยกย่องพระภิกษุผู้ทรงศีลสุตาทีคุณ ขนบขวายนในศาสนภาวะ ตั้งใจบำเพ็ญอรรถจริยา และดำรงในสัมมาปฏิบัติ อีกทั้งมีความมั่นคงในพระธรรมวินัย ให้มีสมณศักดิ์อันสมควร จึงแต่งตั้ง

พระปลัด ฉายา คุณวฑฺฒโน นามสกุล อิศรสกุล อายุ ๓๙ พรรษา ๑๐ วิทธานุช น.ธ.เอก, อภิธรรมบัณฑิต, ปริญญาโท ตำแหน่ง พระวิธานาธิการ วัดญาณเวศกวัน ตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้ดำรง สมณศักดิ์ ที่

พระครูเมธีกร

พระวิรัชทร ฉายา ธีรฉาน โนนามสกุล กุดครอง อายุ ๒๙ พรรษา ๘ วิษยฐานะ น.ธ.เอก, ประโยค ๑-๒, ปริญญาตรี ตำแหน่ง พระวิธานาธิการ วัดญาณเวศกวัน ตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ให้ดำรง สมณศักดิ์ ที่

พระครูวรวงศ์

ของรับภาระบำเพ็ญศาสนกิจ ช่วยอบรมสั่งสอนบรรพชิต และคฤหัสถ์ในอาวาส ช่วยระงับอธิกรณ์ ถึงความเจริญงอกงาม ใพบูลย์ในพระพุทธศาสนา ตลอดจนเป็นนิตย์ เทอญา

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

(สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์)

เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน

คำสั่งวัดญาณเวศกวัน

ที่ ๑/๒๕๖๐

เรื่อง ตั้งพระวิธานาธิการ

ตามที่เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน ติตปัญหาโรคอาพาธไม่อาจดูแลบุคคลและกิจการของวัดได้เต็มที่ พร้อมทั้งรองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาสก็มีศาสนกิจและภารกิจภายนอกที่สำคัญมากมาย อันพึงถวายโอกาส จึงได้ตั้งพระวิธานาธิการ ให้เป็นผู้ดูแลการงานต่างๆ ไปของวัด ช่วยเสนอสนองและสนับสนุนงานของรองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาส ทำหน้าที่หลักในการประสานบุคคลและประสานงาน ให้กิจการของวัดดำเนินไปได้เป็นปกติ โดยมีรองเจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาสเป็นที่ปรึกษา สืบมาโดยลำดับนั้น

บัดนี้วาระการปฏิบัติงานของพระวิธานาธิการที่ตั้งไว้ได้สิ้นสุดลง เห็นสมควรมีพระวิธานาธิการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

จึงตั้งพระวิธานาธิการ ดังต่อไปนี้

พระครูวินัยธร (ชัยยศ พุทธิวิโร) เป็นพระวิธานาธิการ

พระครูสังฆการีพิสิฐ (มาโนช ธรรมคุโร) เป็นพระวิธานาธิการ

พระปณต คุณวฑูโฒ เป็นพระวิธานาธิการ

พระวิรัชทร ธีรฉาน เป็นพระวิธานาธิการ

ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ถึงสิ้นเดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ตั้ง ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์)

เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน

แต่งตั้งไวยาวัจกร

ด้วยนายนาม พูนวัตถุ ไวยาวัจกรคนที่ ๑ ได้ถึงแก่กรรม และนายประพัฒน์ เกษตอาด ไวยาวัจกรคนที่ ๒ ก็มีวัยชราลงมากแล้ว ตามลำดับกาล สมควรตั้งไวยาวัจกรของวัดเพิ่มขึ้นอีก ๑ บุคคล

ในการนี้ เจ้าอาวาสได้ดำเนินการปรึกษาสงฆ์ในวัด พิจารณาคัดเลือกคฤหัสถ์ผู้มีคุณสมบัติตามความในข้อ ๖ แห่งกฎมหาเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ.๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนไวยาวัจกร และมีมติเห็นชอบให้นายพงษ์สวัสดิ์ อักษรสวัสดิ์ ซึ่งเป็นนักกฎหมาย ได้ช่วยเหลือกิจการงานของวัดญาณเวศกวัน เรื่อยมายาวนาน ทั้งงานด้านกฎหมาย และด้านการเงิน ด้วยความเอาใจใส่จริงจัง อย่างซื่อสัตย์มั่นคงสม่ำเสมอ มีคุณสมบัติถูกต้องตามความในข้อ ๖ แห่งกฎมหาเถรสมาคมฉบับนั้น เป็นไวยาวัจกร

ถวายสักการะเจ้าประคุณสมเด็จพระสังฆราช

ตามกำหนดของทางราชการ ได้นัดหมายให้พระภิกษุผู้ได้รับสถาปนา เดือนและแต่งตั้งสมณศักดิ์ ณ วันที่ ๕ ธ.ค. ๒๕๕๙ ไปถวายสักการะแด่ เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ที่วัดปากน้ำภาษีเจริญ พร้อมกันในวันที่ ๖ ธ.ค. ๒๕๕๙

เนื่องจากสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ปยุตโต) วัดญาณเวศกวัน อาพาธ และพำนักอยู่ในชนบทห่างไกล ไม่อาจไปถวายสักการะในวันดังกล่าว จนกระทั่งในตอนเย็นวันที่ ๖ ก.พ. ๒๕๖๐ จะเข้ารับการตรวจรักษาเพิ่มเติมที่โรงพยาบาล เห็นว่าเวลาล่วงเลยมามากนักแล้ว และเมื่อเช้า ร.พ. ครั้งนี้แล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะเมื่อไรจึงจะได้ไปถวายสักการะ จึงได้ใช้โอกาสในเวลาที่มืออยู่เล็กน้อย ได้รับเมตตาเข้าถวายสักการะ เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ที่วัดปากน้ำภาษีเจริญ ก่อนเข้าพักในโรงพยาบาล ในวันที่ ๖ ก.พ. ๒๕๖๐

คุรุสภาถวายรางวัล

คุรุสภา โดยคณะกรรมการสรรหาผู้มีคุณูปการต่อการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการสรรหาบุคคลหรือนิติบุคคลที่ดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงต่อการศึกษาอย่างกว้างขวาง และการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่างของการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติคนเป็นที่ประจักษ์ชัด

และเป็นที่ยอมรับของสังคม เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและประกาศเกียรติคุณให้สาธารณชนได้รับรู้ และร่วมยกย่องเชิดชูเกียรติคุณ

ในปีนี้ คณะกรรมการได้พิจารณายกย่องให้ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน จังหวัดนครปฐม เป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ โดยคณะผู้แทนจากครุสภาได้เข้าพบสมเด็จพระพุฒาจารย์ ที่วัดญาณเวศกวัน เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ เพื่อขอประทานถวายรางวัลดังกล่าว

ปัญหาสุขภาพของเจ้าอาวาส

(ว่าเฉพาะปัญหาสุขภาพของปอดกับลำไส้)

ก. สภาพของปอด

เท่าที่มองเห็น พระที่วัดญาณเวศกวัน ไม่ว่าผู้ใหญ่ผู้น้อย ไม่เข้าใจเรื่องสภาพปอดของเจ้าอาวาสว่าเป็นปัญหานั้นคืออย่างไร ดังนั้นถ้าใครถาม ไม่ควรต้องชี้แจงอธิบาย แต่ให้ท่านผู้นั้นอ่านคำบอกนี้เอง ระบบหายใจทั้งหมดเป็นปัญหา โดยเฉพาะการพูดเป็นการกระทบกระเทือนปอด ถ้าพูดเบาๆ เฉื่อยๆ ก็พอไปได้ แต่ถ้าตั้งใจพูดให้ผู้ฟังได้ยินชัด ให้เข้าใจชัด เช่น พูดทักทาย พูดกับคนที่ยืน-นั่งอยู่ห่างๆ พูดตอบคำซักถาม พูดเป็นงานเป็นการ มีการเน้นการย้ำ โดยเฉพาะที่ร้ายแรงมาก คือการพูดในที่ประชุมหรือในหมู่ชนให้ได้งานได้สาระของเรื่อง เฉพาะหน้าก็พูดจนได้ แต่มีความเสียง ๒ อย่าง คือ

๑. **ขณะพูด:** ใช้แรงความดันโลหิตสูงขึ้นสูงมากในระดับ 180 – เกิน 200 และชีพจร 120 – 130 (คุณหมอบางท่านว่าคงเนื่องจากการที่ได้ผ่าตัดเส้นเลือดใหญ่ที่ขึ้นไปเลี้ยงสมอง)

๒. **หลังพูด:** บอบซ้ำ แล้วหลังจากนั้น ๑-๒ วันเริ่มเจ็บระบมในทรวงอก อาจหมดเสียง พูดไม่ค่อยออก บางทีมีเลือดออกจากภายใน อาจทรุดไปนาน

ถึงตอนนี้ ในฐานะเป็นกรรมการมหาเถรสมาคมโดยตำแหน่ง ควรไปประชุม มส. ซึ่งเป็นเรื่องร้าย กินแรงปอดอย่างยิ่ง จึงได้ทำหน้าที่ตั้งแจ้งไปยังสำนักงานเลขาธิการมส. ว่าจะยังไม่ไปร่วมประชุมอย่างน้อยใน ๒-๓ เดือนแรก หลังจากนั้น ถ้าสภาพปอดไม่ดีขึ้น อาจแจ้งไปอีกว่าจะไม่ไปประชุมอีกยาวนาน อาจจะไม่ไปตลอดไป

ข. ปัญหาลำไส้

สภาพปอดที่ว่าข้างต้น เกิดจากพังผืดแผลเป็นที่ขั้วปอดทั้ง ๒ ข้าง ซึ่งเกิดจากวัณโรคที่ทำให้ไอเป็นเลือดมากมาย เวลานี้จึงต้อง **ไปหาที่อยู่ไกลๆ** ที่จะหายใจได้ง่าย

แต่พร้อมกันนี้ ในท้องมีจุดหนึ่งเจ็บเป็นประจำ คุณหมอบอกว่า ข้างนอกถ้าไส้ที่ผ่าตัดเมื่อกว่า ๕๐ ปีก่อน เกิดมีพังผืดเพิ่มขึ้นๆ มากมาย ซึ่งอาจรัดไส้ให้ตันเมื่อใดก็ได้ **จึงไม่ให้ไปอยู่ในที่ห่างไกล** จากโรงพยาบาลใหญ่ ที่จะผ่าตัดได้ทัน

ได้เล่าสภาพความเป็นไปและเรื่องราวนี้ไว้เพื่อความรู้เข้าใจร่วมกัน และใช้สำหรับคาดหมายการณ์ข้างหน้า

เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สัมมนา

ในโอกาสที่พระพรหมคุณาภรณ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) ได้รับพระราชทานสถาปนาสมณศักดิ์เป็นสมเด็จพระราชาคณะ ที่

สมเด็จพระพุฒาจารย์

ในวันคล้ายวันพระราชสมภพ ร.๙ ณ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

ที่อุโบสถวัดญาณเวศกวัน

๒๐.๓๐ – ๒๐.๕๐ น.

.....

(อาตมา) เดียงไม่มีจริงๆ ปอดไม่ดี เจ็บหน้าอก ระบมขึ้นมา จากโรงพยาบาล ที่ว่าจะพูดกับโยม ก็เลยพูดยาก (ได้เขียนบอก โฆษกว่าพูดไม่ไหว ของดพูด) แต่จะลองพยายามคุยสักนิดหนึ่ง

ในใบกำหนดการบอกว่าให้กล่าวสัมมนาพิเศษ คือ **ถ้อยคำ** ที่จะทำให้ชื่นจิตบันเทิงใจ ซึ่งก็สมกับใบบอกที่ว่า เป็นพิเศษติดการ

ที่ใบบอกว่าเป็นพิเศษติดการ ก็เลยพูดตามชื่อเรื่อง เดียงก่อน คือในเรื่องมุทิตาดังการะนั้น ขออนุโมทนา ขอพระคุณท่านพระมหาเถระ พระเถรานุเถระทุกท่าน และญาติโยมมากมาย ที่ได้มีน้ำใจมา และเสียดสีอย่างมาก ต้องรอนาน ก็ต้องทิ้งขออนุโมทนา และขออภัยด้วย

ที่นี้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวอาตมาก็คือ โยมที่มากันมาก จะถวายเป็นอะไรต่างๆ ก็จะต้องทักทาย และการจะทักทายก็ต้องจำกันได้ และต้องใช้เสียง

ที่นี้ก็ต้องขออภัย ๒ ประการ คือ **หนึ่ง** สายตา มองไม่ชัด แล้วก็จำไม่ค่อยได้ เพราะฉะนั้นก็อาจจะผิดพลาด หรือทักไม่ทันสอง ก็เสียงไม่มี พูดลำบาก ก็ทักไม่ไหว จึงขอโอกาสให้ทราบไว้ก่อนว่า จะได้ทักหรือไม่ทักก็ตาม ที่จริงนั้น อนุโมทนาโยมทุกท่าน (เสียงญาติโยม.....สาธุ) ถ้าทักทายไม่ไหวไม่ทัน ก็ขออภัย ขอให้เข้าใจอย่างที่ว่านี้ด้วย เมื่อโยมเข้าใจข้อนี้แล้ว ก็จึงขอพูดต่อไป

ที่จริง วันนี้ เรื่องมุทิตาดักการะ ก็เป็นเรื่องของการที่ได้รับสมณศักดิ์ แต่เรื่องนั้นมีความสำคัญเป็นเรื่องรอง เป็นเพียงเรื่องสืบเนื่อง ญาติโยมควรจะนึกว่า วันนี้เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของในหลวงรัชกาลที่ ๙ อันนี้ดีเป็นความสำคัญที่แท้จริง

การพระราชทานสถาปนาเลื่อนสมณศักดิ์สืบเนื่องมาจากวันสำคัญนั้น เป็นส่วนของการที่ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ พุทธง่าย ๆ ว่า ในเรื่องนี้ เราจึงต้องมองไปที่พระคุณของในหลวงรัชกาลที่ ๙ หมายความว่า เรื่องสมณศักดิ์นี้ เป็นพระราชกรณียกิจในส่วนของการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา ซึ่งพระองค์ได้ทรงปฏิบัติอย่างจริงจังตลอดมา แล้วเราก็จะมองเห็นว่า ทรงห่วงใยทรงเอาพระทัยใส่จริงๆ ใน เรื่องการพระศาสนา

สำหรับอาตมานี้ว่ากันไป จะว่าเดาก็ได้ แต่ก็ดูตามที่ตั้งใจจากข้อเท็จจริง อาตมาไม่ได้เข้าวัง ไม่ได้เข้าพิธีหลวง ไม่ได้เข้าพิธีทางราชการมานี้ ประมาณว่า ๒๕ ปี หรือนานกว่านั้น ไม่ได้เข้างานสักครั้ง เว้นครั้งเดียว คือครั้งที่มัญญาให้ไปรับสมณศักดิ์เป็นพระพรหมคุณาภรณ์ นอกนั้น เขาเป็นว่าราว ๒๕ ปีไม่เคยเข้าวัง ไม่เคยเข้าพิธีทางการใดๆ ทั้งสิ้น

อาตมาได้หนีออกจากกรุงเทพ เพราะเรื่องโรคปอด จึงได้มาอยู่ที่วัดญาณเวศกวัน แล้วเมื่อมาอยู่ที่วัดญาณเวศกวันนี้ ก็แทบจะไม่มึบมบาทอะไร คืออาพาธมา โยมก็หาที่ เพียงว่าให้ได้พักอาศัย แล้วก็ทำหนังสือที่ค้างอยู่ ก็ทำต่อไป ทำมาเรื่อยๆ

ที่นี่ มาอยู่ที่นี้ อยู่ได้พรรษาเดียวก็ไปพักที่ชะเชิงเทรา ที่สายใจธรรม ๕ พรรษา ไม่ได้อยู่ที่นี้ ออกพรรษาแล้วก็มาๆ ไปๆ หลัง ๕ ปีผ่านไป แล้ว จึงมาจำพรรษาที่นี่ในปี ๓๘ แต่แล้วพอปี ๔๐ ก็ผ่าตัดเส้นเลือดสมอง ตั้งแต่นั้นมาก็อยู่แค่กันวัด (ขอยกยใช้คำนี้) ไม่ได้ออกมาหน้าวัดเลย หมายความว่า อาตมามีมบาทกับวัดนี้น้อยที่สุด ตั้งแต่ปี ๔๐ อยู่กันวัด อยู่ที่กุฏิท้ายวัด ไม่ได้ออกมาหน้าวัด ๑๐ ปี แล้วปี ๕๐ ก็ออกจากวัดไป

เรื่องก็คือว่า ต่อจากปี ๕๐ แม้แต่ที่วัดญาณเวศกวันนี้ก็อยู่ยาก สู้อากาศไม่ไหว ก็จวบจรเร็วร้อนไปอยู่ในถิ่นชนบทมาจนบัดนี้อีกประมาณ ๑๐ ปี หมายความว่า เกือบ ๒๐ ปีมานี้แทบไม่ได้พบปะเกี่ยวข้องกับใครในบ้านเมืองถิ่นที่เจริญเลย

โดยบังเอิญหลายครั้งแล้ว ได้ยินญาติโยมพูดว่ามาวัดนี้ไม่เคยพบเจ้าอาวาส แต่ก่อนโน้นยังออกพิธีบ้าง โดยเฉพาะในวันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา แต่ตอนหลังนี้ไม่มาเลย ก็หมายความว่า แม้แต่ที่วัดนี้เอง อาตมาก็เกี่ยวข้องกับน้อย

วัดนี้โยมสร้างกันมาทั้งนั้น อ้อ วันนี้ได้ยินว่าโยมคุณหญิง

กระจ่างศรี ผากพวงมาลัยมาถวาย ท่านเป็นประธานสร้างวัดนี้ตอนนี้อายุ ๑๐๒ ปี มาไม่ไหว ท่านก็เลยผากพวงมาลัยมา หลานเอามาแล้ว นี่แหละโยมอายุ ๑๐๒ ปีแล้ว รุ่นที่สร้างวัดนี้ ท่านยังคิดถึงมาก ท่านก็ตั้งใจเอาจริง ให้ลูกหลานนำพวงมาลัยมาถวาย (ที่จริงไม่ใช่พวงมาลัย แต่เป็น ชุดเครื่องสักการะที่จัดมาอย่างดียิ่ง)

เป็นอันว่าวัดนี้โยมสร้างกันมา อาตมาเคยบอกว่าอาตมาไม่เคยสร้างอะไรที่วัดนี้แม้แต่เอาเตาไก่ ทุกอย่าง วัดดูสถาน อาคารอาราม เป็นฝีมือโยมทั้งนั้น แต่โยมก็หาข้อได้ถามให้เห็นพร้อมกันก่อนทุกอย่างไม่ให้เสียพระธรรมวินัย ให้พระมีสติปายะ ทำงานของพระไป อาตมาเอง งานทั้งหลาย ไม่ว่าพิธีหลวง พิธีราษฎร์อะไร ไม่ได้ไปเลย ค่อยๆ ห่างออกไป เทียบอยู่ตามดง ตามทุ่ง ตามคอย้ายไปที่นั่น ที่โน่น เทียบหาอากาศไปตามเรื่อง

แต่มีอยู่อันหนึ่งคือ เรื่องงานหนังสือธรรม ไม่เคยทิ้ง คือ ยังทำเท่าที่ทำได้ ในระยะนี้แค่เล่มเดียว คือ ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม ก็บอกกับพระที่วัดนี้ว่า จนจบชีวิตนี้ก็อาจจะไม่เสร็จ ก็พยายามทำไป เสร็จไป ๒๑ ตอน เหลืออีก ๓๙ ตอน และหนังสืออื่นก็อีกเยอะแยะ ชีวิตไม่พอ นี่ก็เล่าให้ญาติโยมฟัง

ที่พูดอย่างนี้ก็เพื่อให้เห็นว่า ที่จริงอาตมานี้ อย่างที่บอกนี้ ไม่ได้ออกงานออกการ จนถึงพิธีหลวงนี้ไม่ได้ออกไปเลย ทำให้เดาว่าในหลวงนั้น อะไรก็ได้ตลอดสายพระเนตรไป

อาตมาเที่ยวไปอยู่ที่โน่นที่นี้ ทำอะไรอะไรต่ออะไรอยู่ ก็คือทำหนังสือธรรม ถ้าเรียกเป็นภาษาที่ไพเราะสักหน่อยก็ว่า *ทำงานสร้างเสริมและแผ่ขยายความรู้ความเข้าใจธรรมวินัย และหาทางให้ประชาชนได้ประพฤติปฏิบัติกัน* ก็ทำงานแค่นี้ เรื่องก็เป็นมาอย่างนี้ ก็บอกให้ญาติโยมรู้ จะได้เข้าใจต่อกัน

ก็เป็นอันว่า งานนี้โยมอยากให้โยมเอาใจใส่มองไปที่พระคุณของในหลวง สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เรื่องสมณศักดิ์นี้ก็เป็นส่วนหนึ่งในเรื่องพระราชกรณียกิจ ที่ทรงดูแลบ้านเมือง ที่ทรงเอาพระทัยใส่ในพระศาสนา โดยที่ทรงห่วงใยกิจการพระศาสนาที่ทรงพยายามส่งเสริมหาทางให้กิจการของพระศาสดาคำเนินไป เป็นเรื่องพระคุณขององค์พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ วันนี้ก็เป็นวันของพระองค์ จึงควรที่ญาติโยมจะทำบุญทำกุศลทำความดีถวายเป็นบรมราชาธิศ และก็ถวายพระพรขอให้สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระสุขภาพพลานามัยสุขสมบูรณ์

วันนี้ ก็หันมาคุยทางด้านพระ ในแง่ของการตั้งพระนั้น พระนี้จะตั้งให้มีสมณศักดิ์เป็นอะไร ก็เป็นพระนั่นแหละ จะตั้งเป็นชั้นไหน

ขึ้นไหน ก็เป็นพระองค์หนึ่งเท่านั้น

เพราะฉะนั้น โยมไม่ต้องไปห่วง ในด้านของพระนี่ ก็ให้เหมือนอย่างที่เราอยู่กันนี่ เคยเรียกหลวงลุง หลวงอา หลวงตา หลวงพ่อ หลวงปู่ ก็เรียกไปตามเดิมอย่างนั้น นี่แหละเป็นดีที่สุด ส่วนที่ว่าถ้าเขาจะเรียกเป็น ท่านเจ้าประคุณฯ อะไรนั่น เราไม่ต้องไปยุ่ง ให้เป็นเรื่องของทางการเขา เราก็อยู่กันแบบสบายๆ เรื่องก็เป็นอย่างนี้

เอาละ นี่ก็เป็นอันได้ทำความเข้าใจกันว่า เรื่องที่เราจะเห็นพระคุณ คือด้านของในหลวง ส่วนพระก็เป็นพระไปตามที่เป็นอยู่นั้นเอง

ที่นี้ ในเรื่องพระ ก็มีอย่างหนึ่งที่ต้องเข้าใจ คือ มันมีเรื่องที่เป็น “เป็น” กับเรื่องที่เป็น “ทำ” ตอนนี้อยู่มานึกมาพูดกันใน เรื่องเป็นว่า เป็นนั้น เป็นนี้

ที่จริง ในทางธรรมนี้ ท่านไม่นิยมถามว่า จะเป็นอะไร? แต่ท่านให้ถามว่า จะทำอะไร? อันนี้แหละสำคัญ

ที่นี้ ในเรื่องที่ว่าทำอะไรนั้น บางทีเพราะจะต้องทำอันนั้นอันนี้แล้ว เพื่อจะทำให้ได้ผลดี ก็เหมือนว่ามันจำเป็นให้ต้องเป็นนั่นเป็นนี่ เพื่อจะได้ทำอันนี้ได้ หรือจะได้ทำได้พอแก่การ เขาก็เลยให้ เป็น เพื่อจะให้ไปทำอะไรบางอย่างที่จะทำได้จริงจังเข้มแข็งอย่างนี้ การเป็นก็คือเป็นการสร้างโอกาสให้แก่การที่จะทำเท่านั้น นี่ก็เป็นคติที่ควรจะรู้ คือที่ว่าทางธรรม ท่านไม่นิยมถามว่า จะเป็นอะไร? แต่ถามว่าจะทำอะไร?

ที่นี้ บางทีเรื่องที่เป็น กับเรื่องที่ทำ ก็จะมีขัดกัน นี่ก็ต้องขออภัยที่พูดถึงตัวอาตมาเอง นอกจากเรื่องที่ต้องพบปะพูดคุย ใช้แรงปอดซึ่งมักทำให้หวั่น หลังจากพูดทีหนึ่งอาจจะพูดไม่ออกไปคราวละนานๆ แล้วงานที่จะทำ ก็คือเรื่องหนึ่งสี่ธรรมมากมายอย่างที่ได้ออกพระแล้วว่า หมดชีวิตนี้ไม่มีทางสำเร็จ ไม่มีทางจบก็ต้องทำต่อไป ที่นี้ การเป็นนี้ บางทีก็ขัดกับการทำ

ที่ว่า “เป็น” นี้ พ่วงมากับเรื่องอย่างนั้นๆ ที่เกี่ยวกับ “การเป็น” แล้วเรื่องที่เราจะทำ บางทีก็เลยทำไม่ได้ นี่ก็คือขัดกัน ก็จะต้องมาตกลงกันว่า จะทำอย่างไร เราจึงจะทำเรื่องที่เราต้องการจะทำให้มันสำเร็จ นี่จุดสุดท้ายมาอยู่ที่นี้ อยู่ที่เรื่องเป็น กับเรื่องทำ ถ้าขัดกัน ก็จะต้องหาทางให้เรื่องเป็นนี้ เปิดทางแก่เรื่อง ทำให้ได้ เพราะว่าเรื่องทำนี่ถือว่าสำคัญจริง ที่ว่าต้องทำไปจนตายนั้นแหละ คืออย่างที่บอกแล้วว่าชีวิตนี้ไม่พอ งานพวกหนึ่งสี่ธรรมอะไรต่ออะไร ยิ่งอีกมากมาย

ก็เลยพูดให้โยมฟัง จะได้เข้าใจ ไหนๆ ก็มีพิธีขึ้นขึ้นแล้ว แล้วโยมก็เสียดสละเวลาเป็นต้น จึงได้มาที่นี้ ก็ให้เราเข้าใจกัน

ตอนนี้ก็กลายเป็นว่า (อาตมา) ซักมีเสียงขึ้นแล้ว ตอนแรกก็พูดไม่ออก ตอนมาในรถนี่พูดไม่ได้เลย ทั้งเมื่อคืน แล้วมาเมื่อเช้าและต้นบ่าย หมอกก็ให้ออกซิเจนกับยาขยายหลอดลม ๓ พัก เพราะว่าปอดไม่มีกำลัง ในอกระบบหมด ในนี้ซ้าและก็เจ็บ แน่น แล้วก็ไอ ก็พยายามสู้อไปๆ มาๆ ก็พูดออกมาจนได้

เอาละไม่เป็นไร ก็ได้พูดมาพอสมควร เอาเป็นว่า โยมกับพระได้มาพบกันด้วยจิตใจตั้งงามในทางของบุญกุศลแล้ว

แถมท้าย

แต่ว่าต้องขอพระคุณหลวงพ่อดำไล้โดยที่ท่านอยู่มาก่อนที่วัดดอนเจดีย์ เดิมท่านเป็นเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ตอนนั้นท่านอายุ ๘๒-๘๓ ปี ท่านก็เลยเป็นที่ปรึกษาที่ติดตัวติดตัว ท่านยังเมตตาตามเคย

อาตมาคิดไว้ว่า พอเสร็จเรื่องที่นี่แล้ว จะต้องไปกราบพระผู้ใหญ่โดยเฉพาะที่มรณภาพไปแล้วซึ่งก็อยู่ที่วัดป่าเลไล้ด้วยองค์หนึ่ง คือหลวงพ่อดำไล้ที่วัดป่าเลไล้ (มาจากวัดปราสาททอง) ก็จะต้องไปหลายวัด เช่น วัดบุญจุมพิตร์ ไปกราบสมเด็จพระสังฆราชองค์พระอุปัชฌาย์ ไปวัดสามพระยา ที่เป็นคู่สวด และหลวงพ่อดำไล้ของนพคุณ ก็คู่สวด ไปกราบหลวงพ่อดำไล้พระพิเรนทร์ แล้วก็อาจารย์พระครูปลัดต๋มย์ที่วัดพระพิเรนทร์ แล้วก็ยังมีอีก วัดอะไรละ ก็วัดบ้านกร่าง แล้วก็วัดปราสาททอง ก็ต้องไปเยี่ยม แล้วก็วัดสุทัศน์ หลวงพ่อสมเด็จฯ องค์ก่อนโน้น สมัยพ.ศ. ๒๕๒๐ เกือบ ๔๐ ปีแล้ว ท่านใจดีมาก ท่านเขียนจดหมายไปบอกขอให้ไปอยู่วัดสุทัศน์ นานแล้ว เป็นสมเด็จพระพุฒาจารย์เก่านานนักแล้ว ไม่ใช่ยุคหลังนี้ อาตมาไปเรียนบาลี ในกรุงเทพฯ เริ่มที่สำนักเรียนวัดสุทัศน์

อ้าว หลวงพ่อสมเด็จฯ พระสังฆราชบุญณสิริ นั้นสมเด็จพระปา ก็ต้องไปละ ที่นั่นสำคัญ ท่านมีพระคุณมาก

ตอนที่มหาจุฬาฯ แยก ได้อาศัยสมเด็จพระสังฆราชบุญณสิริ วัดโพธิ์ เวลานั้นอาตมาทำงานที่มหาจุฬาฯ ก็ไปหาท่าน จนได้มีวาไปหาท่านก็ครั้ง คือไปเรื่อย ต้องไปธุระ ไปเรื่องมหาจุฬาฯ ตอนนั้นสถานการณ์คณะสงฆ์ค่อนข้างอ่อนแอทางมหาจุฬาฯ ก็ได้อาศัยสมเด็จพระสังฆราชวัดโพธิ์นี้แหละเป็นหลักให้ อุปถัมภ์บำรุงอะไรต่ออะไรทุกอย่าง นี่วัดโพธิ์ก็ต้องไป แล้วก็สมเด็จพระญาณสังวร ที่วัดบวรนิเวศ แล้ววัดอะไรอีก ก็วัดสระเกษ เอาละ ไว้ไปทำรายการที่หลัง นี่พูดพอให้เห็นเป็นแนว

แต่จะไปไหวหรือเปล่าในวันสองวันนี้รู้ลึกจะไปไม่ไหวร่างกายไม่อำนวย ก็พูดให้รู้ไว้ ก็เป็นอันว่า มีท่านผู้ที่มีพระคุณที่เราควรระลึกถึง จะต้องไป ก็เอาละ ต้องมีวัดบ้านกร่างด้วย นี่เป็น

ต้นกำเนิด ต้องไป เพราะเป็นที่เริ่มต้นบวชเณร (แต่กลายเป็นถูกนิมนต์เรียกตัวกลับเข้าไปอยู่ในโรงพยาบาลอีก ยิ่งซ้ำ พี่นยากคงต้องไปหลังสิ้นปี ๒๕๕๙ นี้แล้ว)

เอาเป็นว่า วันนี้ได้พูดไว้พอสมควร ที่จริงนั้นตอนแรกนึกว่าพูดไม่ได้เลย เพราะว่าเสียงไม่ยอมออก มันติดคออยู่แค่นั้น

ก็ขอบพระคุณอีกครั้งหนึ่งสำหรับ พระมหาเถระ พระเถระานุเถระ ที่ได้สละเวลามาแสดงมุทิตา และก็นุโมทนาโยมญาติมิตรทุกท่าน...

...ไหน? (มีเสียงจากพระบอกว่าเห็น อ.จ่านงค์ ของประเสริฐ) อ้าว ท่านอาจารย์นั่งอยู่ มองไม่เห็น นี่ท่านอาจารย์เป็นผู้ที่นำเข้าไปที่มหาจุฬา เริ่มทำงานเป็นผู้ช่วยเลขาธิการ ท่านจัดการให้เสร็จ และก็เป็นที่อาจารย์เดิมด้วย แล้วมาเป็นผู้บริหาร ก็เป็นผู้ที่นำให้เข้าไปทำงานที่มหาจุฬา ตอนนี้อยู่อายุ ๘๘ แล้ว ท่านก็ยังสละเวลามา เรียกว่าเป็น เมตตาของท่านอาจารย์อย่างสูง ก็อนุโมทนาเป็นอันว่า กล่าวเฉพาะท่านผู้ที่เรียกแบบพระว่าเป็นผู้มีพรชายุภาดสูงสุดไว้ แต่ในใจนั้นรวมไปถึงทั่วทุกท่าน เอาละ วันนี้ก็ขออนุโมทนาเท่านี้ก่อน ขอ อายุ วรรณะ สุขะ พละ จงมีแก่ทุกท่านทั่วกัน ...สาธุ!!!

(สมัยไหนยกถาที่เรียงข้อความแล้วนี้ ได้เติมบางประโยคที่คิดจะพูดแต่ตกหล่นไป และที่ไม่ควรขาดหาย)

อนุโมทนาจิตทำเสียงอ่าน “หนังสือพุทธธรรม”

ที่พักสงฆ์ในถิ่นไกล

ที่อ้างอิง: วัดญาณเวศกวัน

ต.บางกระทีก อ.สามพราน จ.นครปฐม ๗๓๒๑๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานความสำเร็จในการจัดทำเสียงอ่าน “หนังสือพุทธธรรม” เจริญพร คุณฤทธิรงค์ ภูพานทอง

อ้างถึง หนังสือ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ซึ่งส่งทางพระครูธรรมธร (ครรชิต คุณวโร) กล่าวความที่ได้ดำเนินการจัดทำเสียงอ่านหนังสือพุทธธรรม โดยได้อาราธนาพระภิกษุ นิมนโธ สำนักปฏิบัติสวนป่า ศรีราชา ทำการบันทึกเสียงอ่าน “หนังสือพุทธธรรม” ทั้ง ๒๓ บท เริ่มแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา จนสำเร็จเสร็จสิ้นแล้ว บัดนี้ คุณฤทธิรงค์ ภูพานทอง และคณะผู้ร่วมดำเนินการ ได้ทำการเผยแพร่ผลงานนั้น ตั้งแต่ทำเป็นซีดีตามบทที่จัดทำเสร็จอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา จนถึงมีการเผยแพร่ตามช่องทางหลากหลาย และในสื่อต่างๆ ทั้งใน บัดนี้ พร้อมด้วยความตั้งใจที่จะเผยแพร่ตามความนิยมและโดย

เหมาะสมต่อไปในเบื้องหน้า ดังความแจ้งแล้วนั้น

งานบำเพ็ญธรรมทานครั้งนี้ เริ่มต้นด้วยแรงกุศลแห่งศรัทธา และฉันทะ แล้วดำเนินมาด้วยวิริยะ จิตตะ และวิมังสา ที่พร้อมด้วยความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบและขัดเกลาให้ประเด็นบริบูรณ์ แม้ต้องใช้เวลายืดเยื้อยาวนาน ก็ทำการอย่างจริงจังเข้มแข็ง มั่นคง จนลุล่วงบรรลุความมุ่งหมาย อาตมาขออนุโมทนาคุณศรัทธาแห่งธรรมทานสำคัญอันทำได้ยาก ที่สำเร็จเสร็จสิ้นแล้วในบัดนี้ พร้อมทั้งบุญเจตนาที่จะดำเนินการเผยแพร่แผ่ขยายประโยชน์ในการเจริญธรรมเจริญปัญญาแก่ประชาชนยิ่งขึ้นสืบต่อไป

ขออนุโมทนาอีกครั้งหนึ่ง ในการเจริญบุญกรรมดีของคณะผู้ดำเนินการ ที่ได้ทำงานอันเป็นการบำเพ็ญประโยชน์อย่างสำคัญยิ่ง ซึ่งจำเป็นสำหรับชีวิตและสังคมทั้งในปัจจุบันและในกาลยาวนานต่อไป ขอให้ความมุ่งมั่นจริงจังในงานกุศลนี้สัมฤทธิ์ผลที่มุ่งหมายเพื่อประโยชน์ สุขของมหาชน และเกื้อการุณย์แก่มวลประชา โดยแผ่ผลไพศาล ตลอดเวลาอันเป็นจิรกาล

ขออำนาจพร

พระพรหมคุณาภรณ์

หนังสือใหม่

๑. **บทนำสู่พุทธธรรม: ชีวิตงาม ดังคดี ธรรมชาติเป็นรมณีย์**

หนังสือนี้ เกิดขึ้นโดยไม่ได้คิดหมาย ไม่ได้ตั้งใจไว้เอง และมีโซ่ทำตามคำขอของบุคคลใด เป็นกรณีไม่คาดหมายที่แทรกเข้ามา คือ มีคำถามเกี่ยวกับธรรมจากวงงานกิจการสำคัญอันหนึ่ง ซึ่งเห็นว่าเป็นจำเป็นต้องตอบ จึงได้เขียนตอบอธิบายไป แม้จะไม่ยาวนาน แต่ได้มาเห็นว่า คำตอบอธิบายนั้นเป็นคำสรุปหลักสำคัญของ พระพุทธศาสนา และถ้าเพิ่มเติมขยายความสักหน่อย ก็จะใช้เป็นหนังสือประกอบหรือพ่วงกับหนังสือ **พุทธธรรม** ได้โดยเป็นคล้ายบทนำหรือสรุปความแนวหนึ่ง จึงได้จัดปรับเขียนเพิ่มเติมขึ้นเสร็จในเวลาเร่งด่วน

เนื้อความทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้ มีอยู่แล้วในหนังสือ **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย** แต่ผู้อ่านที่ยังใหม่ในการศึกษาธรรมบางที่อาจบอกทำงานองว่า การอ่าน **พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย** นั้น เหมือนลงไปในทะเลใหญ่ มองไม่เห็นขอบฟ้า จับอะไร ปะติดปะต่อไม่ไหว หรือไม่อาจจัดเรียงเรื่องราวให้เป็นรูปเป็นร่าง หนังสือ **บทนำสู่ พุทธธรรม** เล่มนี้ อาจช่วยได้ ทั้งในแง่เป็นบทนำ ให้มองเห็นเค้าความอย่างน้อยด้านหนึ่ง ที่จะช่วยให้ศึกษาโดยเข้าใจและจับความง่ายขึ้น และในแง่เป็นบทสรุป โดยเฉพาะที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตและสังคม ซึ่งมีโลกเป็นที่อาศัยและก้าวไว้ซึ่งโชคชะตา

๒. ทำอย่างไรจะพูดได้เต็มปากว่า “เรารักในหลวง”

เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จสู่สวรรคาลัย เป็นเหตุให้ประชาชนทั่วแผ่นดินไทยเศร้าโศกอาลัยเป็นอย่างยิ่ง และเมื่อทางการจัดอำวยโอกาส ก็พากันเดินทางประดังหลังไหลมาถวายสักการะพระบรมศพกันอย่างเนืองแน่นท่วมทับัน

เมื่อวาระสำคัญนี้เกิดขึ้นแล้ว ควรให้การแสดงความกตัญญูมีผลสืบทอดออกเป็นกตเวทิตา ที่จะเป็นการปฏิบัติอย่างจริงจังยั่งยืน โดยเป็นการเตือนใจประชาชนให้ตื่นตัวระลึกรู้ และตั้งใจนำตนเข้าสู่การทำกิจทำการทั้งหลาย ที่จะให้เกิดผลเป็นการสนองพระราชปณิธาน ให้สัมฤทธิ์ความหวังแห่งพระราชหฤทัย และตัวประชาชนเองก็จะได้พัฒนาชีวิตเจริญบุญ ประพฤติธรรมพร้อมกับที่ผลรวมก็จะเกิดเป็นความมั่นคงเจริญพัฒนาของประเทศชาติ เรื่อง ทำอย่างไร จะพูดได้เต็มปากว่า “เรารักในหลวง” เป็นธรรมกถา ที่หวังว่าจะช่วยนำพาให้ประชาชนก้าวหน้าในความเจริญธรรมดังว่านี้

๓. ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม

- ภาค ๑ วางฐานชีวิตแห่งการศึกษา (ตอน ๑-๖)

- ภาค ๒ แค่อุปถัมภ์ ถ้ามองเป็น ก็เห็นพระพุทธศาสนา (ตอน ๗-๑๔)

- ภาค ๓ เปิดประตูชีวิต ก้าวไปในการศึกษา (ตอน ๑๕-๒๑)
ธรรมบรรยาย แก่พระนวกะ วันพรรษา ๒๕๓๙ ต้นฉบับหนังสือที่เป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ถอดจากเสียงบันทึก MP3 ของคำบรรยายธรรมเรื่อง *ตามพระใหม่ไปเรียนธรรม* ๖๐ ตอน ที่ ดร.วราภา อโณทยานนท์ ถวายไว้ เป็นธรรมบรรยายเรื่องใหญ่ ที่พิมพ์ขึ้นมาก็เป็นเหมือนหนังสือเรียนเล่มโต (คาดว่าเกิน ๑,๐๐๐ หน้า) จะเป็นประโยชน์กว้างขวางยาวนานในการศึกษา

การเตรียมต้นฉบับนั้นเป็นงานหนักทำได้ยากอย่างยิ่ง ต้องสำเร็จด้วยฉันทะและวิริยะอย่างสูง ที่จริงก็คือต้องพร้อมด้วยอิทธิบาททั้ง ๔ และที่เท่านั้น จนถึงนำไปถวาย ก็โดยมีน้ำใจปรารถนาดี โดยหวังให้เป็นธรรมทาน เพื่อความเจริญธรรม เจริญปัญญา อันจะเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน จึงขออนุโมทนา ดร.วราภา อโณทยานนท์ ไว้ ณ ที่นี้ เป็นอย่างยิ่ง

๔. โพชฌงค์: พุทธวิธีเสริมสุขภาพ ฉบับ ๒ พากย์

Bojjhaṅga: The Buddhist Way of Enhancing Health

ศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ศรี เลขาวิณะ ได้เจริญธรรมฉันทะแปลหนังสือธรรมเป็นภาษาอังกฤษเสร็จอีกเล่มหนึ่ง นับว่าเป็น

ความก้าวหน้าของงานเผยแผ่ธรรม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและความเจริญงอกงามแห่งจิตใจและปัญญาของประชาชน

ในวาระนี้ ศาสตราจารย์ ดร.สมคิด ฆานวงค์ ได้ช่วยตรวจและเรียบเรียงบันทึกท้ายเล่ม กับทั้งได้รับความร่วมมือจากรองศาสตราจารย์ ดร.วิภา ฆานวงค์ ช่วยทวนทานโดยตลอดด้วย

๕. ชุตงค์: ทำอะไร? ที่ไหน? เพื่ออะไร?

Dhutanga: What to Do? Where? What for?

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมคิด ฆานวงค์ ราชบัณฑิต มีศรัทธาและฉันทะ ได้แปลธรรมนิพนธ์ของพระเดชพระคุณ อีกทั้งเขียนบันทึกท้ายเล่ม จัดทำหนังสือเป็นฉบับสองภาษา เพื่อการพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน ถวายเป็นมุทิตาสักการะแด่ท่านเจ้าประคุณด้วยสำนึกและซาบซึ้งในคุณูปการอันใหญ่หลวง ที่ท่านมีต่อมวลพุทธบริษัทและวงวิชาการทั้งไทยและสากล ตลอดหลายทศวรรษที่ผ่านมา

๖. วินัย: เรื่องใหญ่กว่าที่คิด

The Unheralded Value of the Vinaya

๗. การศึกษาเริ่มต้น เมื่อคนกินอยู่เป็น

True Education Begins with Wise Consumption

ในเวลายาวนานที่ผ่านมา พุทธบริษัทได้พิมพ์หนังสือธรรมทานเผยแพร่ออกไปจากวัดญาณเวศกวันจำนวนมากมาย ในบางวาระผู้ศรัทธาและใฝ่ธรรมบางท่านปรารถนาจะให้ชาวต่างประเทศมีโอกาสรู้จักพระพุทธศาสนา และศึกษาธรรมจากหนังสือเหล่านี้ด้วย จึงได้แปลเองบ้าง ส่งเสริมผู้รู้ให้แปลบ้าง ช่วยให้มีหนังสือธรรมให้อยู่ในพากย์ภาษาต่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งเป็นภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ

ครั้นกาลล่วงมาถึง ๒-๓ ปีใกล้ๆ นี้ พุทธบริษัท ทั้งฝ่ายพระสงฆ์ และผู้ศรัทธาที่อุปถัมภ์ใกล้ชิดวัดญาณเวศกวัน ได้มองเห็นว่าควรจะมีการดำเนินการด้านงานแปลหนังสือธรรม เป็นภาษาอังกฤษและพิมพ์เผยแพร่ออกเป็นงานเป็นการให้จริงจังต่อเนื่อง การศึกษาพระธรรมวินัยและเผยแผ่พระพุทธศาสนาจะได้ดำเนินไปอย่างเข้มแข็งมั่นคงประจวบว่าบุคคลผู้ชำนาญในงานแปลก็มีอยู่ที่ จะทำงานนี้ได้ต่อเนื่องเป็นประจำ กล่าวคือ Mr. Robin Moore ซึ่งมีผลงานแปลเป็นที่ประจักษ์ ส่วนในด้านทุนรอนการอุปถัมภ์ทั้งหมด คุณพิรณัฐ เกียรติสมมารด ได้มีศรัทธารับภาระตลอดกระบวนการทั้งหมดทั้งรับภาระที่เป็นกรอุปถัมภ์วัดญาณเวศกวัน และอุปการะผู้แปล เป็นการบริจาคด้วยศรัทธาและความมีจาคะเสียสละเป็นอย่างยิ่ง

ขออนุโมทนา คุณพิรณัฐ เกียรติสมมารด ที่ได้อุปถัมภ์และ

จัดดำเนินการนำปการ ด้วยศรัทธาในพระรัตนตรัย ด้วยกุศลฉันทะ อันยิ่งในไตรสิกขา และด้วยน้ำใจปรารถนาดีอย่างสูงต่อบรรดา ผู้ศึกษาปฏิบัติธรรมวินัย บันดาลให้ธรรมทานนี้บรรลุผลสัมความ มุ่งหมาย พร้อมทั้งอนุโมทนา Mr. Robin Moore ผู้ได้บำเพ็ญ ฉันทะ-วิริยะ-จิตตะ-วิมังสาธิปไตย ใช้ความชำนาญ ความสามารถ ดำเนินการให้งานแปลหนังสือทั้งสองเล่มนี้เป็น สัมฤทธิผลทาง ธรรมทางปัญญาอันจะอำนวยคุณค่าเป็นประโยชน์ ยิ่งยืนนานสืบไป

๘. มองความเป็นไปของสังคมไทย

ในความเป็นมาของครอบครัวหนึ่ง

๘. การเมือง แค่ว่าพระควรจะพูด

หนังสือที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพคุณผดุง อารยางกูร โยมพี่ชายของสมเด็จพระพุฒาจารย์ เจ้าเรื่องราวเกี่ยวกับ ชีวิตและครอบครัวของท่านผู้วายชนม์ โยงออกไปสัมพันธ์กับภูมิ หลังของท้องถิ่นและวงศ์ตระกูล จนถึงความเป็นไปในสังคมแห่ง ยุคสมัย โดยตั้งเป็นเรื่องซึ่งใช้เป็นชื่อหนังสือว่า *มองความเป็นไป ของสังคมไทย ในความเป็นมาของครอบครัวหนึ่ง* และเนื่องจาก เป็นหนังสือว่าด้วยเรื่องราวในชีวิตของท่านผู้จากไป จึงได้นำคำ อาลัย-รำลึก ของท่านที่เคารพรักนับถือ น้องๆ ลูกๆ เขย-สะใภ้ และหลานทั้งหลายมารวมไว้

พร้อมกันนั้นในงานพระราชทานเพลิงศพอันสำคัญ เห็นควร พิมพ์หนังสือหลักธรรม-วิชาความรู้ เป็นอีกเล่มหนึ่งคู่ไว้ จึงพิมพ์ เรื่องจำพวกการเมืองการปกครอง เพราะคุณผดุงเป็นนักปกครอง ซึ่งหนังสือในหมวดนี้มีมากมาย จึงขอให้คณะช่วยเลือกจากหนังสือ ๒๐ เล่ม จนได้เรื่องพอพิมพ์เป็นเล่มที่ไม่ใหญ่เกินควร โดยตั้งชื่อ รวบรวมว่า *การเมือง แค่ว่าพระควรจะพูด*

๑๐. การศึกษา: มองเมื่อ ๓๐ ปีก่อน

วันคล้ายวันพระราชสมภพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ณ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นมหาสมัยอันควร รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเป็นโอกาสที่จะบำเพ็ญบุญกุศลอันสำคัญ ถวายเป็นบรมราชาธิศ ได้มองเห็นว่า ธรรมทานบุญ กุศลเป็นการบำเพ็ญกุศลอย่างเลิศ ที่ควรแก่มหาสมัยดังกล่าว

การพิมพ์หนังสือเล่มนี้ เกิดจากการริเริ่มของ ดร. พุทธชาติ แผนสมบุญ ซึ่งได้เสนอให้พิมพ์หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาและการ พัฒนา จึงตกลงตรวจจัดหนังสือเก่า ๒ เล่ม คือ *การศึกษา: เครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา* (พ.ศ. ๒๕๓๐) กับ *ความคิด: แหล่งสำคัญของการศึกษา* (พ.ศ. ๒๕๒๕) รวมเข้าเป็นเล่มเดียว

๑๑. พบกับแสงเงินแสงทอง

คำกล่าวทักทายขนาดยาวทำนองสัมโมทนียกถาในปลายวัน หนึ่ง ขณะที่คุณครูโรงเรียนทอดี คุณครูโรงเรียนปัญญาประทีป และผู้ปกครองจำนวนมาก มานั่งชุมนุมทางธรรมกัน ที่ลานไพร ไกล์พระเจดีย์ มุณินิปัญญาประทีป มีกุศลฉันทะจะพิมพ์คำทักทาย ทางธรรมนั้นเผยแพร่เป็นธรรมทาน จึงได้ตรวจจัดให้เสร็จเป็นรูป หนึ่งสื่อ และตั้งชื่อเรื่องว่า *พบกับแสงเงินแสงทอง*

โครงการปรับปรุงหอสมุด

หอสมุดเวศกัธรรมสมุทร ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดย ความร่วมมือระหว่างมูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ และศึกษานุศิษย์ วัดญาณเวศกวัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมผลงาน ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต) ไว้อย่างครบถ้วน เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาและผู้สนใจ ทั้ง ปริยัติและปฏิบัติ และเพื่อเป็นโอกาสให้เยาวชนและผู้สนใจใฝ่ธรรม ได้เรียนรู้วิถีชีวิตที่กลมกลืนไปกับวิถีธรรมของสมเด็จพระพุฒาจารย์ เพื่อสร้างแบบอย่างและแรงบันดาลใจ ในการใช้ชีวิต ตามวิถีแห่งพุทธธรรม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ เป็นโอกาสที่จะได้ปรับปรุง อาคาร ภูมิทัศน์ และการให้บริการของหอสมุดเวศกัธรรมสมุทร ให้สมสมัยและสมตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้มากยิ่งขึ้น โดยระยะแรก ได้ปรับเปลี่ยนบริเวณชั้นล่างให้เป็นสถานที่สำหรับค้นหาหนังสือ สามารถนั่งอ่านได้ตามอัธยาศัย และเป็นติดต่อเกี่ยวกับหนังสือ ทุกๆ ด้าน เช่น สอบถาม ค้นหา อ่าน ขอรับหนังสือธรรมทาน ติดต่อขอพิมพ์หนังสือ ติดต่อนิมนต์พระ สัมภาษณ์ เป็นต้น ซึ่ง ขณะนี้กำลังดำเนินการปรับปรุงส่วนที่เหลือให้มีความสะดวก เหมาะแก่การทำกิจกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น โดยคาดว่าจะเสร็จ สิ้นสุดก่อนเข้าพรรษาปีนี้

เตือนเรื่องสื่อสังคมออนไลน์

เมื่อพบเห็นข้อความที่อ้างว่าเป็นของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (ป. อ. ปยุตโต) ถ้าเป็นของจริง ต้องบอกที่มาที่ไป เช่น มาจาก หนังสือเล่มไหน หรือ พูดเขียนที่ไหน เมื่อไร

ระวัง - ตรวจสอบ

สื่อสังคมออนไลน์ เวลานั้นรู้กันดีแล้วว่า มีความไม่บริสุทธิ์ แทรกเข้าไปมาก จึงควรช่วยกันตรวจสอบให้แน่ชัด